

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ЗАОЧНОЇ, ДИСТАНЦІЙНОЇ ТА ВЕЧІРНЬОЇ ФОРМИ
НАВЧАННЯ

Кафедра журналістики та філології

КОНТЕНТ ГАЗЕТИ «ПЕДАГОГІЧНА ТРИБУНА»:
ПРОБЛЕМНО-ТЕМАТИЧНИЙ АСПЕКТ
The content of the newspaper «Pedagogical Tribune»:
problem-thematic aspect

Кваліфікаційна робота
освітнього рівня «бакалавр»
студентки спеціальності «Журналістика»
освітньої програми «Журналістика»
групи ЖТЗ 61-с
Пелипейченко Валерії Андріївни

Науковий керівник
Ткаченко Олена Григорівна,
завідувач кафедри журналістики
та філології, доктор філолог. наук,
професор

Суми 2020

Пелипейченко, В.А. Контент газети «Педагогічна трибуна»: проблемно-тематичний аспект [Текст] : робота на здобуття кваліфікаційного ступеня «бакалавр» : спец 061 – журналістика / В.А. Пелипейченко ; наук. керівник О.Г. Ткаченко. – Суми : СумДУ, 2020. – 40 с.

У роботі досліджено контент газети «Педагогічна трибуна» за 2017–2019 роки, визначено основні теми часопису освітянської спільноти Сумської області та як це впливає на місце видання в інформаційному просторі.

Ключові слова: освітянські видання, контент, фахові статті, проблемно-тематичний аспект, нова українська школа, освітянська галузь Сумщини.

ЗМІСТ

Вступ	4
Розділ 1. Місце та значення освітянсько-педагогічних видань для розвитку сучасної освіти	6
1.1. Освітянські видання в інформаційному просторі України та Сумської області	6
1.2. Газета «Педагогічна трибуна»: історія, розвиток, вплив на освітянську галузь Сумщини	9
Розділ 2. Інформаційно-змістове наповнення газети «Педагогічна трибуна»: особливості контенту	12
2.1. Аналіз тематично-змістового наповнення випусків газети «Педагогічна трибуна»	12
2.2. Особливості тем та жанрового викладу матеріалів на сторінках газети «Педагогічна трибуна»	32
Висновки	36
Список використаних джерел	38

ВСТУП

Успішне функціонування засобу масової інформації залежить від багатьох факторів. Засновуючи видання, важливо розуміти його функції, місце і значення, сферу поширення, і, найголовніше – читацьку спільноту. Саме тому вітчизняним законодавством, зокрема Законом України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» [5] чітко прописує вимогу визначати програмні цілі видання у заяві про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації. Саме цим і відрізняються газети і журнали, це визначає редакційну політику і тематично-змістове наповнення видання.

Серед великої кількості друкованих засобів масової інформації, які виходять в Україні, є видання, безпосередньо спрямовані на педагогічно-освітнянську спільноту. Вони мають свою історію, авторський склад і читацьку аудиторію. Особливої уваги потребує інформаційно-тематичне наповнення таких видань, рівень подачі матеріалів, адже освіта формує світогляд сьогоденного дня і майбутнього.

В освітянській галузі Сумщини вже більше 20 років свою роль інформування виконує газета «Педагогічна трибуна», заснована Сумським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти. Видання інформує про події в освіті Сумщини і поширює досвід, розкриває творчий потенціал педагогів, поширює досвід та новації.

Актуальність наукової роботи визначається потребою дослідження контенту педагогічної преси, яка є складовою освітнього процесу, адже сприяє комунікації всіх суб'єктів педагогічно-освітнянського простору, підтримує імідж працівників навчальних закладів як творців інновацій в освіті.

Мета наукової роботи – визначити інформаційно-тематичне наповнення газети «Педагогічна трибуна» – єдиного газетного видання в інформаційному просторі Сумської області», що презентує освітянську галузь.

Об’єкт дослідження – газета освітян Сумської області «Педагогічна трибуна».

Предмет дослідження – інформаційно-тематичне наповнення газети «Педагогічна трибуна» за 2017-2019 роки.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що аналіз контенту видання, спрямованого на педагогічно-освітянську спільноту, здійснено вперше. Тому результати наукової роботи будуть цікавими для ознайомлення з інформаційним простором Сумщини, вивчення масштабної панорами видань.

Для здійснення наукового дослідження ми визначили такі завдання:

- ознайомитися з історією педагогічно-освітянської преси в Україні та на Сумщині;
- вивчити джерельну базу та наукові думки щодо аналізу та дослідження педагогічної преси;
- дослідити контент Сумської обласної газети «Педагогічна трибуна»;
- визначити найважливіші теми, які висвітлюються на сторінках видання «Педагогічна трибуна»;
- проаналізувати, як контент газети впливає на місце видання в інформаційному просторі.

Для виконання поставлених завдань ми користувалися такими методами дослідження [16]:

- контент-аналіз;
- морфологічний аналіз;
- системний підхід;
- типологічний аналіз.

Наукова робота складається із двох розділів, список використаних джерел вміщує 20 позицій, загальний обсяг – 39 сторінок.

РОЗДІЛ 1.

Місце та значення освітянсько-педагогічних видань для розвитку сучасної освіти

1.1. Освітянські видання в інформаційному просторі України та Сумської області.

Освіта – одна з найдавніших і найважливіших сфер життєдіяльності людського суспільства. Велике покликання педагога – вести за собою – з далеких часів формування цієї суспільно-значимої професії, було, є і завжди буде актуальним, адже суспільством на вчителя, педагога, освітянина, покладено обов’язок формувати майбутнє. Тому освітянська галузь на всіх етапах свого розвитку потребувала інформаційної підтримки і супроводу, і цю роль на себе взяли газети та журнали, а в сучасному інформаційному світі додалися ще й Інтернет-видання, – усі вони є невід’ємною частиною процесів, що відбуваються в сучасній освіті. Упродовж століть педагогічна преса була активним учасником освітніх процесів, у центрі якого – учитель, його фаховий рівень і здатність швидко реагувати на інновації.

Освітянська галузь завжди була площиною, яку ретельно вивчали науковці, не обминули вони своєю увагою і невід’ємну її частину – пресу. Окрему групу в цьому ряду становлять публікації представників української наукової школи журналістики: В. Бугрима, В. Іванова, А. Мамалиги, О. Мелещенка, В. Миронченка, А. Москаленка, В. Олійника, Г. Онкович, А. Онковича, О. Пономаріва, Г. Почепцова, А. Пугач, В. Різуна, М. Тимошика, Л. Ткаченко, О. Чекмишева, А. Чічаньовського, В. Шкляра.

Вони розгорнули дискурс специфіки формування інформаційного простору, комунікаційних навичок, розкрили технологічні моделі збирання, обробки і поширення фахової інформації [8,9,10].

Усе більше освітянська преса, її зародження, розвиток, формування традицій, змістове наповнення та роль в освітніх процесах сучасності стають темами ґрунтовних наукових досліджень, захищених дисертацій.

Суттєвий внесок у вивчення впливу преси на формування теоретичних засад української національної школи у другій половині XIX –XX століття здійснили науковці І. Зайченко, Г. Рудий, О. Сухомлинська, Л. Задорожна, Г. Бигар, С. Лобода [12].

У роки Незалежності України національний інформаційний простір активно формували вітчизняні освітньо-педагогічні видання, натомість того, що раніше в Україні таких існувало кілька. Сотні назв і різних форм власності, спрямовані на аудиторію учителів, викладачів навчальних закладів усіх рівнів акредитації, студентів, газети і журнали, дайджести – усі вони формували і нині формують інформаційну складову освітнього середовища.

На думку А. Пугач, педагогічна преса, найперше, виступає вагомим «сховищем» значного масиву фактичного матеріалу для вивчення особливостей розв’язання конкретних проблем у певний історичний період, водночас вона є багатим дослідницьким джерелом для проведення історико-педагогічних досліджень [15, с.115].

Лідером у процесі формування вітчизняного освітньо-педагогічного інформаційного простору стало Міністерство освіти України, яке через Державне підприємство «Педагогічна преса» (http://www.osvitaua.com/sw_press/newspapers), яке вже не одне десятиліття видає такі часописи: офіційні видання: щотижнева газета «Освіта України» – офіційне видання МОН; Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки України – офіційне видання МОН; «Педагогічна газета» – офіційне видання Національної академії педагогічних наук; спецвипуск газети «Освіта України» – офіційне видання Міністерства освіти і науки України щодо інформування з питань присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань (попередня назва видання «Атестаційний вісник»).

Широко представлені й предметно-педагогічні журнали: «Українська мова і література в школах України»; «Всесвітня література в школах України»; «Іноземні мови в школах України»; «Математика в рідній школі»; «Історія в рідній школі»; «Географія та економіка в рідній школі»; «Біологія і хімія в рідній школі»; «Фізика та астрономія в рідній школі»; «Фізичне виховання в рідній школі»; «Трудова підготовка в рідній школі»; загально педагогічні журнали: «Професійно-технічна освіта»; «Особлива дитина: навчання та виховання»; «Педагогіка і психологія. Вісник Національної Академії педагогічних наук України».

Палітру своїх видань представляє на освітянських горизонтах і видавництво «Шкільний світ» – 29 назв газет, що виходять щомісяця. У переважній своїй більшості це видання, створені для конкретних учасників освітнього процесу: учителів, працівників дошкільних закладів, психологів, педагогів, які працюють з дітьми, які мають особливі потреби, керівників, методистів. Читацька аудиторія газет визначена вже у самих назвах: «Управління освітою», «Директор школи», «Завуч», «Психолог», «Початкова освіта», «Дитячий садок», «Історія України», «Математика», «Українська мова та література», «Біологія. Шкільний світ», «Краєзнавство. Географія. Туризм», «Трудове навчання», «Здоров'я і фізична культура», «Хімія. Шкільний світ», «Фізика», «Зарубіжна література», «Інформатика», «Дошкілля», «Психолог дошкілля», «Методист позашкілля», «Дефектолог», «Шкільний світ», «Сучасна школа України», «Профтехосвіта», «Соціальний педагог», «English» та ін.

До цього переліку можна додавати ще видання, які обрали для своєї редакційної політики саме процеси в освіті, вагоме місце займають видання вищих навчальних закладів, Академій наук. У кожній області України виходять газети і журнали, спрямовані своєю тематикою і наповненням на педагогічну спільноту.

Аналізуючи таку масштабну панораму друкованих ЗМІ, можемо зробити висновок, що серед видань, які презентують освітянську галузь, за

тематичною спрямованістю можна виділити загальнотематичні – вони інформують про події в освітньому просторі, повідомляють про тенденції в освіті, та суто професійні, які призначені для фахівців. До перших відносимо газети «Освіта України», «Сучасна школа України», «Шкільний світ», «Педагогіка України», до другої, яка несе фахову інформацію, – майже всі вище названі газети.

Перелік освітянських видань доповнюють також журнали та дайджести, які видають вищі навчальні заклади Сумської області, вони є неодмінною складовою наукової діяльності цих осередків науки, формують їхню присутність в науково-дослідницькому середовищі. Зокрема, Сумський державний університет видає 18 наукових видань (<https://library.sumdu.edu.ua/uk/e-resursy/elektronni-resursy-sumdu/naukova-periodyka-sumdu.html>). Це фахові видання з високим рівнем подачі наукових матеріалів, вони відомі і в міжнародних наукових колах.

1.2. Газета «Педагогічна трибуна»: історія, розвиток, вплив на освітянську галузь Сумщини.

Тема освіти представлена практично в усіх засобах масової комунікації, що функціонують в інформаційному просторі Сумщини. Під різними рубриками, в залежності від актуальності матеріалу, друковані засоби масової інформації, електронні видання вміщують матеріали, тема яких – освіта, навчання, інновації в освіті, новини навчального процесу, перемоги обдарованих дітей та дитячих колективів, психологічні поради дітям і батькам. Цьому є логічне пояснення, адже читачам усіх категорій цікава така інформація: робота органів управління освітою, рішення, які приймаються владними інституціями щодо освітньої галузі, діяльність шкіл, професійно-технічних училищ, вищих навчальних закладів, системи дошкільного виховання та позашкільної освіти.

Усі ці теми знаходять своє відображення на сторінках Сумської обласної газети «Педагогічна трибуна», засновником і видавцем якої є Комунальний

заклад Сумської обласної ради Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації СМ 365/24-р, видане Сумським обласним управлінням юстиції 24 листопада 2006 року).

Газета заснована як обласне видання, розраховане на педагогічно-освітянську спільноту, широке коло читачів у навчальних закладах та поза ними. Формат і обсяг газети визначено як 16 сторінок А-4, періодичність виходу – 1 раз на місяць. Мова видання – українська.

Перший номер газети вийшов 1 січня 2007 року. Газета має шеф-редактора, яким є керівник інституту післядипломної педагогічної освіти. За час існування газети, це були: Живодьор Володимир Федорович, Медведєв Ігор Анатолійович, нині – Нікітін Юрій Олександрович. Першим головним редактором газети була відома журналістка, заслужений журналіст України Світлана Василівна Геренко, яка працювала і в обласній газеті «Сумщина» завідуючою відділом освіти і культури. Геренко С.В. створила тематичну модель газети, залучила до співпраці фахівців інституту післядипломної освіти, працівників обласного управління освіти (нині – Департамент), кращих творчих педагогів.

Газета, маючи періодичність «раз на місяць», тримала у фокусі найважливіші освітянські події, створювала «Скарбницю педагогічного досвіду», знайомила з колективами навчальних закладів, цікавими особистостями, інноваціями та здобутками освітян Сумщини.

Починаючи з 2010 року головним редактором газети «Педагогічна трибуна» працює журналістка Панасенко Ірина Миколаївна. Продовжуючи традиції видання, до її створення залучаються педагоги, учителі-ветерани, відомі сумські письменники та журналісти. Новою за цей час стала форма подачі матеріалів «Газета в газеті», зокрема, кілька років поспіль виходила газета в газеті «Скарбниця здоров'я», матеріали цієї добірки готувала методист інституту післядипломної педагогічної освіти, кандидат біологічних

наук Валентина Миколаївна Успенська. Нині «Скарбниця здоров'я» існує як постійна рубрика, акцентуючи на важливому – збереженні здоров'я школярів.

У форматі «Газета в газеті» виходили матеріали учасників гуртка «Літературна творчість» обласного центру по роботі з талановитою молоддю, у яких розкривалися дослідження школярів про Голодомор 1932-1933 років.

Також у такому форматі «Газета в газеті» готуються актуальні матеріали про розвиток дошкільних навчальних закладів, підсумки олімпіад, ювілеї навчальних закладів. Така особлива форма інформаційної та графічної подачі матеріалів, вирізняє їх на фоні інших публікацій, акцентує увагу читача.

До наповнення газети якісним контентом усе більше залучаються науковці вищих навчальних закладів, особливо успішно складається співпраця із кафедрою журналістики та філології Сумського державного університету. Газета завжди підтримує публікаціями Турнір юних журналістів, а також у 2019 році завідувача кафедри, доктор філологічних наук, професор Ткаченко Олена Григорівна була постійним автором рубрики «Медіаосвіта».

Також газета «Педагогічна трибуна» долучилася до конкурсу шкільних медіа, який уперше в області організувала ГО «Медіакомпас» спільно із Сумським державним університетом та Сумським прес-клубом.

Газета «Педагогічна трибуна» вирізняється на фоні інших засобів масової інформації своїм змістовим наповненням, адже в центрі її уваги – велика і суспільно значима освітня галузь: інноваційні процеси і напрацьований досвід; успішні педагоги і учні – переможці олімпіад; учителі, кращі у своїй професії та творчості; життєдіяльність навчальних закладів, починаючи з маленького дитячого садка і аж до потужних вищих навчальних закладів.

Газету з повним правом можна назвати літописцем не тільки освіти Сумщини, а й усієї області, адже освітянська галузь – це потужна складова усіх соціально-економічних та державотворчих процесів, що відбуваються щодня на теренах нашого краю.

РОЗДІЛ 2.

Інформаційно-змістове наповнення газети «Педагогічна трибуна»: особливості контенту

2.1. Аналіз тематично-змістового наповнення випусків газети «Педагогічна трибуна» за 2017 – 2018 роки.

Тематично-змістове наповнення – контент [20] – відіграє важливу роль у формуванні видань, від цього залежить як сприйматиметься номер часопису читачами, наскільки повно він відповідає концепції та редакційній політиці зареєстрованого друкованого видання.

Для з'ясування контенту газети «Педагогічна трибуна» ми проаналізували 24 номери видання за два роки – 2017 та 2018, ретельно розглянувши кожен номер за такими параметрами: рубрики, жанровий стиль, назви статей, з яких зрозуміло тему публікації, звернули увагу і на авторський склад видання.

Рубрикація у виданні – це своєрідний вказівник для читача, який дозволяє орієнтуватися у темі матеріалу, адже рубрика чітко визначає основний меседж.

Жанрова форма матеріалу дозволить дослідити, яких матеріалів більше на сторінках видання: інформаційних, аналітичних чи публіцистичних. Назва статті розкриває зміст, з першого погляду орієнтує на тему матеріалу. Авторський склад – важливий показник, який розкриває рівень видання, важливість і потрібність саме такого видання у професійному середовищі.

Обрані нами показники дозволять чітко визначити, які матеріали друкувалися в газеті освітян Сумщини, і на основі цього з'ясувати тенденції та тематичну спрямованість, контент видання.

№1-2 (123-124), січень-лютий 2017

Рубрика: Фахові конкурси. Стаття «Учитель року-2017»: на Сумщині: змагались творчі особистості» (Ірина Удовиченко, проректор Сумського

ОІППО). На базі Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти проведено II (обласний) тур Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2017». Конкурс відбувся за номінаціями: біологія, інформатика, музичне мистецтво, початкова освіта.

Рубрика: Новини СОІППО. Стаття «RANKING WEB OF UNIVERSITIES» Сайт Сумського ОІППО увійшов у сотню кращих ресурсів ВНЗ за січневою редакцією рейтингу Webometrics, посівши 63 позицію з 341 пункту. Електронний репозитарій наукових публікацій Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти увійшов у 30-ку кращих і посів 28 місце в Україні серед аналогічних електронних ресурсів.

Рубрика: Конкурс. Стаття «Об'єднав світ Шевченкового слова» (Ірина Панасенко). Відбувся фінальний (загальнонаціональний) етап конкурсу, метою якого є піднесення престижу української мови і літератури, заохочення учнів до вивчення рідної мови, підвищення рівня загальної мовної культури та вшанування творчої спадщини Тараса Шевченка.

Рубрика: ЗНО – 2017. Стаття «Важливий час підготовки» (Оксана Борисенко, фахівець СОІППО). Методичні рекомендації навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та зовнішнього незалежного оцінювання Сумського ОІППО щодо підготовки учнів 11 класів загальноосвітніх навчальних закладів до зовнішнього незалежного оцінювання 2017 року.

Рубрика: ЗНО – 2017. Стаття «Перевірити себе допоможе пробне ЗНО» (Олена Остапенко, фахівець СОІППО). Харківський регіональний центр оцінювання якості освіти (ХРЦОЯО) організовує для майбутніх абітурієнтів Сумщини пробне зовнішнє незалежне оцінювання (пробне ЗНО), участь у якому є добровільною.

Рубрика: Інновації. Стаття «Професійна допомога директорам опорних шкіл в умовах створення об'єднаних територіальних громад» (Алла Вознюк, завідувача кафедри СОІППО). У рамках співпраці Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації та науково-дослідної лабораторії з

організації роботи опорних шкіл Комунального закладу Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти було розроблено спільний план заходів щодо забезпечення успішного функціонування опорних шкіл Сумської області.

Рубрика: Патріотичне виховання. Стаття «Україна – це ми» (Тетяна Євтушенко, учитель). Активістами Сумської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів №17 було вирішено започаткувати проект національно-патріотичного спрямування. Цільовою аудиторією проекту стали учні 1-11 класів, вчителі, батьки, громадськість: воїни АТО.

Рубрика: З досвіду роботи. Стаття «Зрозуміти світ обдарованої дитини» (Ірина Карпенко, учитель). Тема обдарованих і талановитих дітей постійно висвітлюється в засобах масової інформації. Дійсно її можна назвати однією з найбільш цікавих та актуальних у сучасній педагогіці та психології.

Під цією рубрикою вміщено ще 2 матеріали учителів.

Рубрика: Краєзнавство. Стаття «Я розповім тобі про Суми». У кінці січня було презентовано навчальний poradnik для дітей молодшого шкільного віку «Я розповім тобі про Суми».

Також у цьому номері були задіяні рубрики: «Панорама освітянських новин», «Новини СОІППО», «Скарбниця здоров'я», «Поради батькам».

№3 (125), березень 2017

Рубрика: Медіаграмотність. Стаття «Упровадження медіаосвіти в Україні» (Людмила Корень, фахівець СОІППО). Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та системи мас-медіа нагально потребує цілеспрямованої підготовки особистості до вмілого і безпечного користування ними. Медіа впливають на освіту молодого покоління, часто перетворюючись на провідний чинник його соціалізації. Постає гостра потреба в розвитку медіаосвіти, одне із головних завдань якої полягає в запобіганні вразливості людини до медіанасильства і медіаманіпуляцій, втечі від реальності в лабіринті віртуального світу.

Зазначимо, що рубрика «Медіаграмотність» стане постійною на сторінках газети, і як показує дослідження до її наповнення приєднається кафедра журналістики та філології СумДУ.

Рубрика: Сторінка методиста. Стаття «Уроки історії України: використання творів літератури» (Олена Третьякова, методист СОШПО). Використання літературних творів під час уроку допомагає конкретизації історичного матеріалу та формування в школярів яскравих образів минулого.

Рубрика: Інклюзивне навчання. Стаття «Методи навчання дітей з помірною розумовою відсталістю» (Наталія Калюжна, методист СОШПО). Діти з помірною розумовою відсталістю, зважаючи на їхні можливості щодо здатності до навчання, потребують спеціального педагогічного впливу.

Рубрика: Екологічне виховання. Стаття «Наш шлях до гармонійного співіснування з природою (Алла Майборода, учитель). У Слобідському навчально-виховний комплексі: загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, дошкільний навчальний заклад Слобідської сільської ради Буринського району системно налагоджена діяльність, спрямована на вирішення питань освітньої еколого-природоохоронної тематики.

Рубрика «Творчість» Стаття «Діти створили легенду про захисника рідної землі» (Ірина Панасенко, журналіст). До створення книги-легенди про Героя України, який загинув в зоні проведення АТО Олександра Аніщенка, долучилися діти, яким по 10-11 років. Всього над книгою працювало 40 школярів. Вони створили текст легенди і малюнки, які й використано при оформленні книги.

Стаття «Хай буде мир на Україні». Вірші на цю актуальну тему написали діти Глухівської шкільної літературно-мистецької студії «Пролісок».

У цьому номері також є рубрики: «Новини СОШПО», «Слово про колегу», «Офіційно».

№4 (126), квітень 2017

Рубрика: Нагороди. Стаття «Золота медаль кролевчан» (Ірина Панасенко, журналіст). Навчальний заклад взяв участь у традиційній

міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2017 року». Кролевецький навчальний заклад отримав диплом I ступеня та золоту медаль за презентацію досягнень і впровадження педагогічних інновацій у національний простір в номінації «Сучасні соціально-психологічні та педагогічні технології підтримки дітей і дорослих в умовах кризової ситуації».

Рубрика: Дошкільна освіта. Стаття «Казкотерапія як інноваційна технологія» (Надія Вінгаль, учитель). На сучасному етапі розвитку педагогічної науки актуальності набуває проблема розробки та упровадження ефективних інноваційних методів, прийомів, засобів впливу на особистість. За численними дослідженнями, казкотерапія здійснює потужний вплив на розвиток та формування особистості.

Рубрика: Інклюзивна освіта. Стаття «Бачити в них дітей: розуміти й допомагати» (Наталія Калюжна, методист СОППО). Процес включення дітей з розладами спектра аутизму в активну спільну життєдіяльність разом з іншими дітьми передбачає спеціальну адаптацію навколишнього середовища.

Стаття «XIII турнір юних журналістів зібрав найбільше учасників» (Ірина Панасенко, журналіст). Сумська гімназія №1 приймала юних журналістів: на XIII турнір прибуло 150 учасників з різних областей України.

Рубрика: Правова освіта. Стаття «Запрошуємо дітей намалювати свої права». Головне територіальне управління юстиції у Сумській області спільно з Департаментом освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації оголошує про старт обласного етапу Всеукраїнського конкурсу шкільних малюнків «Я маю право!», який проводиться Координаційною радою молодих юристів при Міністерстві юстиції України з нагоди Дня захисту дітей».

Рубрика: Обдаровані діти. Стаття «Розцвітають юні таланти, Україну прикрашають». За підтримки Міністерства культури України та Міжнародного благодійного фонду «Соняшник» відбувся Міжнародний дитячий фестиваль мистецтв «Соняшник». Сумщину представляла Кролевецька дитяча школа мистецтв.

У цьому номері також вміщено матеріали під рубриками «Новини СОІППО», «Панорама освітянських новин», «Олімпіади», «Скарбниця здоров'я».

№5-6 (127-128), травень-червень 2017

Рубрика: Профорієнтація. Стаття «Освітні програми і спеціальності КЗ СОІППО: яку обрати?» (Світлана Панченко, проректор). Отримання другої вищої освіти – це не просто примха українського ринку праці, а світова тенденція, вимога динамічного ХХІ століття. Випускові кафедри інституту розробили освітні програми, що мають ряд переваг: сучасність, практичність, націленість на результат, і надають якісні освітні послуги з підготовки психологів, педагогів вищої школи та менеджерів згідно з ліцензією та відповідно до сертифікатів про акредитацію.

Рубрика: Ініціативи. Інтерв'ю «Поділитись – значить примножити!» (Ірина Панасенко, журналіст). Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, знаходячи себе у динамічних процесах, що відбуваються в освітньому просторі, стає ініціатором багатьох по-справжньому цінних і потрібних для педагогічної спільноти справ. Подібною черговою ініціативою стало започаткування Кубка «Всеукраїнської методичної гостинності».

Рубрика: Обдаровані діти. Стаття «Ми гордимся нашими перемогами» (Тетяна Голубенко, методист). Стабільні показники виступу учнівських команд Сумської області на IV етапі свідчать про наявність системного підходу в організації роботи вчителів зі здібними та обдарованими школярами, аналіз результатів попередніх років, високий рівень підготовки.

Рубрика: Наші успіхи й перемоги. Стаття «Із Кобзарем у серці» (Любов Шерстюк, методист СОІППО). Відбувся XVI Всеукраїнський конкурс учнівської творчості під гаслом «Об'єднаймося ж, брати мої!». До розгляду в конкурсі приймалися роботи на тему «Вітчизна – це не хтось і десь, Я – теж Вітчизна». Творчі роботи з літератури були різноманітними за жанром та формою (діаманти, вірші-сходінки, каліграми, легенди та бувальщини тощо).

Фахове журі визначило п'ять переможців II (обласного) етапу конкурсу в номінації «Література».

Рубрика: Патріотичне виховання. Стаття «Сумська легенда стала другою на Всеукраїнському конкурсі» (Ірина Панасенко, журналіст). Унікальна книга про Героя України, створена школярами, посіла друге місце на Всеукраїнському конкурсі «Моральний вчинок» у Києві.

Рубрика: Діти пишуть про героїв. Стаття «Той, хто не зміг стояти осторонь». Під керівництвом заступника директора з виховної роботи Імшанської ЗОШ I-III ступенів Ямпільського району О.М. Кравченко учениця школи Марина Бакун написала цікаву пошукову роботу про героя сучасності.

Рубрика: Євроінтеграція. Стаття «Європейський куточок» у школі – шлях пізнання Європи» (Олександр Говійний, учитель). В музеї історії села, який знаходиться в Яровському НВК I-II ступенів Кролевецького району за підтримки Сумської спеціалізованої школи №30 створений «Європейський куточок».

Рубрика: Гуманна педагогіка. Стаття «Виховання дитини в культурі» (Олена Матвійчук, учитель). Концепцією Нової української школи закладено розуміння виховання як процесу залучення особистості до створеної людством системи цінностей, окультурення її життя, сприяння становленню творчої активності.

Рубрика: Наші права. Стаття «Яскраво й змістовно – дитячий погляд на права людини». Підбито підсумки обласного етапу конкурсу дитячих малюнків «Я маю право!», який виявився щедрим на кількість робіт – усього надійшло 182 роботи з різних куточків Сумщини.

Рубрика «Обдаровані діти» Стаття «Наші телевізійні зірочки: юні, талановиті, сміливі». У шоу «Мастер-шеф. Діти» брала участь учениця Клепалівської школи Буринського району Вікторія Підлепенська, а в шоу «Україна має талант. Діти» – учениця Охтирської дитячої музичної школи Альона Габреліан.

У цьому номері також надруковані актуальні матеріали під рубриками «Панорама освітянських новин», «Скарбниця здоров'я», «Змагання».

№7 (129), липень 2017

Рубрика: Наука і практика. Редакційна стаття «Спільний науково-практичний простір для інтеграції наукових здобутків». Наукова діяльність Сумського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти виходить на нові горизонти. У червні відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Інноваційні технології в роботі практичного психолога». Метою заходу було розкриття особливостей впровадження інноваційних форм та методів у просвітницькій, профілактичній, консультативній та психокорекційній діяльності практичного психолога, використання інноваційних технологій в роботі психологів різних сфер професійної діяльності.

Рубрика: Світ дошкілля. Стаття «Музика для вихованців дошкілля». Яскравою і методичною значимою подією став обласний науково-практичний семінар «Інноваційний підхід у забезпеченні роботи з музичного виховання дітей у дошкільному навчальному закладі», проведений у Лебедині, за модерації фахівців Сумського ОІППО. Панорама педагогічних ідей була представлена виступами педагогів області, які поділилися досвідом своєї роботи з даної проблеми.

Рубрика: З досвіду роботи. Стаття «Прийоми роботи над задачами практичного змісту» (Олена Торканевська, учитель).

Рубрика: Ювілей. Стаття «З ювілеєм, центр НТТМ» (Любов Абаровська, працівник центру). Сумський міський Центр науково-технічної творчості молоді святкує свій 25-річний ювілей. У закладі хлопчики і дівчатка знаходять собі заняття до душі, подорожують країною цікавої техніки та здобувають наукові знання. Кожен гуртківець разом з досвідченим наставником – керівником гуртка, розвивають таланти і вміння, вчаться стартувати і перемагати. Нині Сумський міський Центр науковотехнічної творчості молоді

є потужним позашкільним закладом комплексного типу, внесеним у 2013 році до переліку найбільших позашкільних закладів України.

Рубрика: Світ позашкілля. Стаття «Джерело творчості»: вітаємо переможців конкурсу». 13-15 червня 2017 року у м. Київ відбувся очний тур 3-го етапу Всеукраїнського конкурсу майстерності педагогічних працівників позашкільних навчальних закладів «Джерело творчості».

Рубрика: Творчість. «Особливі сторінки – вірші для дітей». Загадки від роменської поетеси Наталії Петренко.

№8 (128), серпень 2017

Рубрика: Нова українська школа. Стаття «Конструктивний діалог заради Нової української школи». 18 серпня 2017 року в Інституті міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка відбулася Всеукраїнська серпнева конференція педагогічних працівників. Під час конференції обговорювалися питання реформи середньої освіти – Нова Українська Школа та Державний стандарт початкової загальної освіти.

Рубрика: Перспективи. Стаття «Для педагогів усієї України презентувала свої напрацювання представник Сумського ОІППО». Під час тематичних онлайн трансляцій педагогам України висловлено поради щодо реалізації концепції «Нова українська школа»; деталізовано особливості оновлених навчальних програм для 5-9 класів; подано коментарі до змісту нових підручників, що запроваджуються у 2017-2018 навчальному році; ознайомлено освітян із новітніми результатами науково педагогічних досліджень. Серед тих, хто виступив під час он-лайн трансляції, була і представник СОІППО – Ірина Віталіївна Удовиченко, проректор з науково-педагогічної та методичної роботи.

Рубрика: Інновації. Стаття «GOOGLE допоможе цифровому перетворенню Сумщини» (Ірина Панасенко, журналіст). У місті Суми відбувся форум «Google. Цифрове перетворення Сумщини». Фахівці та експерти компанії Google провели ряд теоретичних та практичних занять по застосуванню можливостей компанії за напрямками «Освіта», «Екологія»,

«Туризм-інвестиції» та «Бізнес». Серед тих, хто взяли участь у роботі форуму, керівництво обласної державної адміністрації, представники бізнес-структур, представники СОІППО.

Рубрика: Інформаційний світ. Стаття «MICROSOFT OFFICE 365: огляд, можливості, перспективи використання» (Наталія Герасименко, методист СОІППО). Сформувати навички та вміння XXI ст. можна тільки за допомоги застосування нових методів та елементів різних сучасних освітніх технологій. Сучасний школяр значну частину часу проводить в мережі Інтернет і щоб цей час він проводив з користю, можна створювати навчальні та соціальні проекти з використанням хмарних технологій. Яскравим прикладом успішного застосування хмарних інформаційних технологій є Microsoft Office 365.

На сторінках номера читаємо матеріали під рубриками «Панорама освітянських новин», «З досвіду роботи», «Світ позашкілля», «Скарбниця здоров'я».

№9-10 (129-130), вересень-жовтень 2017

Рубрика: На часі. Інтерв'ю. «Директор Департаменту освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації Вікторія Грובה: «Нова українська школа: від якості умов до я». (Спілкувались Ганна Панасюра, головний редактор журналу «Освіта Сумщини», Ірина Панасенко, головний редактор газети «Педагогічна трибуна»). Говорили про новації нового навчального року – нові державні стандарти початкової школи, формування освітніх округів, концепцію Нової Української школи.

Рубрика: Форум. Стаття «Діалог заради майбутнього української школи». Уперше в історії освітянської галузі Сумщини у форматі активного діалогу відбувся Форум директорів загальноосвітніх навчальних закладів області. Захід мав на меті обговорення стану справ у освітній галузі, перспектив її розвитку, окреслення проблем у контексті викликів часу та визначення шляхів їх вирішення і зібрав понад 400 учасників.

Рубрика: Інновації. Стаття «Всеукраїнський педагогічний стартап: досвід і перспективи». Програма дводенного Всеукраїнського педагогічного

стартапу передбачала проведення Всеукраїнського семінару «Всеукраїнський конкурс «Учитель року»: результати, перспективи» та Всеукраїнської школи педагогічної майстерності переможців Всеукраїнського конкурсу «Учитель року – 2017».

Рубрика: Інновації. Стаття «Нова українська школа – нові підходи до навчання» (Зоя Декунова, Алла Лавська, методисти СОІППО). Проведено Міжнародний семінар «Нова українська школа – нові підходи до навчання і викладання». У роботі семінару взяли участь представники СОІППО.

Рубрика: Слово про колегу. Стаття «Історія однієї вишиванки» (Людмила Говійна, керівник гуртка). Про педагога-організатора-методиста КУ СМР Сумської спеціалізованої школи I ступеня №30 «Унікум» Анну Миколаївну Бойко.

Рубрика: День захисника України. Стаття «Україна для кіборга була понад усе» (Анатолій Гризун, письменник). У сумському видавництві «Мрія» побачила світ нова книга відомого письменника і журналіста Петра Нестеренка «І повернувся білим журавлем...». Вона розповідає про активного учасника Революції Гідності, Героя України Сергія Табалу, який загинув у листопаді 2014 року, тримаючи оборону із звідусіль обстрілюваної вежі Донецького аеропорту.

Рубрика: Проекти. Стаття «Міжнародні проекти – складова частина модернізації сучасної освіти». (Любов Грицай, Катерина Обідець, учителі). Міжнародний проект обміну молоддю – це не тільки можливість удосконалити рівень опанування іноземною мовою, підвищити інтелектуальний потенціал учнів, а й розвиток обдарованості особистості, яка усвідомлює свою приналежність до сучасної європейської цивілізації, чітко орієнтується в сучасних реаліях.

№11 (131), листопад 2017

Рубрика: Обдаровані діти. Стаття «Розробки школярів – серйозні проекти». Понад 100 учасників з усіх куточків України зібралися в Міжнародному виставковому центрі 21-23 листопада в рамках Всеукраїнської

науково-технічної виставки-конкурсу молодіжних проєктів «Майбутнє України». Команду Сумської області представляли слухачі Сумського територіального відділення Малої академії наук України, Роменської міської Малої академії наук учнівської молоді, Шосткинської міської станції юних техніків та Шосткинської міської малої академії наук учнівської молоді.

Рубрика: Проєкти. Стаття «Барви приязні» (Катерина Обідець, учитель). На початку вересня цього року учні вже вкотре стали учасниками українсько-польського проєкту обміну молоддю. Проєкт передбачав чимало вагомих цілей, головними з яких були: встановлення дружніх стосунків між підлітками двох країн, набуття вмінь і навичок гончарства, розширення знань про історію і сучасне наших країн, дослідження культур України та Польщі. Участь у подібних проєктах – важливий крок у розвитку громадянського суспільства в Україні, адже міжнародний діалог дає людині можливість креативно мислити, аналізувати та бути комунікативними.

Рубрика: Важлива тема. Стаття «Популяризувати культуру миру». У Сумському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти проведено обласну науково-практичну конференцію «Сучасні підходи до попередження насильства та популяризації культури миру в загальноосвітніх навчальних закладах», у роботі якої взяли участь спеціалісти психологічної служби, заступники директорів із виховної роботи загальноосвітніх шкіл області. Прояви насильства в умовах загальноосвітньої школи – одна із найгостріших і актуальних проблем сучасного українського суспільства.

Рубрика: Важлива тема. Стаття «Вчимося жити разом» – програма-дороговказ». У КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти відбулася обласна нарада з питань адвокації, планування, впровадження, моніторингу заходів проєкту «Вчимося жити разом». У роботі наради взяли участь координатори проєкту «Вчимося жити разом» та методисти початкових класів управлінь (відділів) освіти райдержадміністрацій, міськвиконкомів, об'єднаних територіальних громад Сумської області.

Рубрика: Календар. Стаття «Страшенно цікаво і радісно жити, працювати і творити!» (Петро Нестеренко, письменник). 26 листопада 2017 року минає 135 літ від дня народження Пилипа Йосиповича Капельгородського.

Рубрика: Ювілей. Стаття «Своє життя присвятив освіті, дітям та книзі» (Ірина Панасенко, журналіст). Шановного ювіляра сьогодні знають більше як письменника, про це найперше розкаже і всесвітня мережа, адже він член Всесвітньої асоціації дитячих письменників. Але витoki творчості Олексія Петровича Столбіна – у школі, якій віддано велику частину життя.

№12 (132), грудень 2017

Рубрика: Конференція. Стаття «Традиція, що зміцнюється». У КЗ Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти вчетверте проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Освітні інновації: філософія, психологія, педагогіка».

Рубрика: Методика. Стаття «Рекомендації щодо проведення уроку зарубіжної літератури в умовах особистісно зорієнтованого навчання» (Ірина Захарченко, учитель). Особистісно-зорієнтоване викладання зарубіжної літератури – важливий фактор виховання самостійності учнів, активізації пізнавальної діяльності, формування активної життєвої позиції. Особистісно-зорієнтований підхід є запорукою успіху кожного вчителя, бо його суть полягає у «створенні оптимальних умов для розвитку особистісних структур учня, формування його життєвих компетентностей та вироблення власної освітньої продукції».

Рубрика: Досвід. Стаття «Готуємо лідерів» (Лілія Ковбаса, учитель). Розвиток соціальної активності в умовах дитячого самоврядування у сучасному навчально-виховному закладі. Навчання лідерів відбувається за програмою «Школа лідерів».

Рубрика: Наша гордість. Стаття «Гордість Сумщини – переможці мовно-літературних конкурсів» (Любов Шерстюк, методист СОІППО). Інформація про учнів закладів загальної середньої освіти Сумської області, які отримували

стипендії Президента України, Кабінету Міністрів, імені Тараса Шевченка за успіхи в мовно-літературних конкурсах (2015-2017 рр.).

2018 рік

№1 (134), січень 2018

Стаття «Дитячій душі неспокійно, допоки йде війна...» (Людмила Ромен, поетеса). У сумському видавництві «Мрія» побачив світ шостий збірник кращих художніх творів сумських школярів – учасників літературно-мистецького конкурсу юних поетів, прозаїків «Диво калинове» імені Дмитра Білоуса.

Рубрика: Перспективи. Стаття «Готуємось до упровадження значимого проекту». Нині по всій Україні здійснюється підготовка вчителів початкових класів до роботи за новим Державним стандартом початкової загальної освіти в контексті Концепції «Нова українська школа», що набуває чинності у наступному навчальному році.

Рубрика: Правова освіта. Стаття «Основ споживчих знань навчатимуть у школах». «Основи споживчих знань» викладатимуть у загальноосвітніх навчальних закладах, для цього розроблять спеціальні освітні програми та методичні рекомендації. Також у вишах готуватимуть фахівців за спеціалізацією «Експертиза товарів та послуг».

Рубрика: Актуальна тема. Стаття «Толерантне спілкування – один із засобів ефективного впливу на особистість» (Ірина Захарченко, учитель). Оскільки сьогодні світу притаманна активна міграція, для всіх нас принципово важливим є усвідомлення необхідності бути євроцентричними, навчитися жити у світовій спільноті, керуючись принципами толерантності – толерантного мислення, спілкування й поведінки.

Рубрика: Досвід. Стаття «Ігри на уроках інформатики» (Валерій Шишкін, учитель). Поняття «ігрові педагогічні технології» містить досить велику групу методів і прийомів організації педагогічного процесу у формі різних педагогічних ігор. Головне завдання цього методу – розвинути вміння аналізувати поставлені завдання, приймати рішення самостійно.

Рубрика: Дошкілля. Стаття «Розвиток мовлення дошкільників у сім'ї» (Наталія Головенко, учитель). Виховання любові до слова є одним з важливих завдань у роботі з дітьми дошкільного віку, бо в ранньому дитинстві формуються основи мовної культури, виробляються навички правильної розмовної мови.

Рубрика: Календар. Стаття «2018-й: Ювілеї великих педагогів» (Лариса Міщенко, методист).

№2 (135), лютий 2018

Рубрика: Важливо. Стаття «Мова – держави основа, її душа і майбутнє» (Ганна Панасюра, редактор журналу «Сумська освіта»). Комунальний заклад Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти виступив організатором обласної науковопрактичної конференції «Мова – держави основа» за взаємодії Сумської обласної державної адміністрації, Сумської обласної ради, Департаменту освіти і науки Сумської ОДА, Сумського державного університету, Сумського обласного Товариства «Просвіта» ім. Т.Г.Шевченка.

Рубрика: Інклюзивна освіта. Стаття «Особливості навчання дітей з порушенням зору» (Наталя Калюжна, методист СОІППО). Порушення зору позначається не лише на своєрідності пізнавальної сфери дитини, але й на формуванні її особистості, виникненні в неї специфічних особливостей і проблем. Подолати ці проблеми можна шляхом тривалої, цілеспрямованої корекційної роботи, яку проводять педагоги та практичні психологи у взаємодії з родиною дитини.

Рубрика: Дошкілля. Стаття «Розвиток мовлення дошкільників у сім'ї» (Наталія Головенко, учитель). Поради батькам щодо книг і читання вдома.

Рубрика: Творчість учителів. «А слова на рушнику віршів думкою підносять нас до неба...». Вірші поетеси з Недригайлівщини Діни Швець.

№3 (136), березень 2018

Рубрика: Календар. Стаття «Серце, віддане дітям» (Петро Нестеренко, письменник). 13 березня 2018 року – 130 років від дня народження Антона

Семеновича Макаренка. Важко знайти на землі таких подвижників культури, науки, імена яких стали б символом. Антон Семенович Макаренко в їх числі. Дар видатного педагога органічно сплавився з талантом великого майстра слова.

Рубрика: Досвід. Стаття «Гурток як засіб реалізації технічної творчості учнів» (Володимир Махоня, учитель). Технічна творчість дітей здійснюється двома шляхами: у процесі обов'язкового заняття на уроках трудового навчання й інших навчальних предметів у школі; у процесі позаурочних занять, що будуються за принципом добровільної вибірковості й індивідуальних інтересів дітей.

Рубрика: Досвід. Стаття «Ігрові педагогічні технології – засіб розвитку творчих здібностей учнів на уроках української мови» (Ірина Самусь, учитель). Ігрові педагогічні технології збагачують чуттєвий досвід учня, забезпечують розвиток сприймання.

№4 (137), квітень 2018

Рубрика: На часі. Стаття «Перший рік – вдалий старт». Колектив та вихованці обласного ліцею-інтернату спортивного профілю «Барса» цими днями приймають вітання із першою річницею створення закладу.

Стаття «Юні журналісти – надія України» (Ірина Панасенко, журналіст). Суми знову зібрали надію української журналістики – учасників уже XIV Всеукраїнського турніру юних журналістів. Для участі у чотирнадцятому турнірі прибула рекордна кількість команд із Волинської, Донецької, Житомирської, Луганської, Миколаївської, Полтавської, Сумської, Харківської, Хмельницької областей – 25.

Рубрика: Актуально. Стаття «PISA-2018: компетентісний підхід до визначення якості освіти» (Оксана Борисенко, Галина Браткова, методисти СОІППО). PISA – унікальний проект, що дає можливість оцінити компетентності учнів із читання, математики та природничо-наукових дисциплін.

Рубрика: Інновації. Стаття «MOODLECLOUD – корисний і сучасний» (Наталія Герасименко, методист СОІППО). Творці популярної системи дистанційного навчання Moodle реалізували новий, безкоштовний хмарний проект MoodleCloud.

Рубрика: Дошкілля. Стаття «Організація рухової активності дітей раннього віку» (Лариса Костян, учитель). Формування у дітей раннього віку бажання рухатися значною мірою залежить від особливостей життя і виховання, від того, наскільки дорослі зможуть створити необхідні умови, що сприятимуть своєчасному розвитку моторики.

Рубрика: Результат. Стаття «Трудовий олімп Сумщини» (Ірина Коренева, методист СОІППО). IV етап XXXVI Всеукраїнської учнівської олімпіади з трудового навчання (технологій) проходив у м. Кам'янці-Подільському Хмельницької області. Найчисельнішими були команди Полтавської, Івано-Франківської, Сумської та Хмельницької областей. За підсумками виконаних завдань кращі результати показали учасники Кіровоградської, Сумської та Хмельницької областей.

Рубрика: «Я маю право». «Дитячі знання про права у малюнках – феєрверк дитячої творчості». Головне територіальне управління у Сумській області оголошує про старт обласного етапу Всеукраїнського конкурсу шкільних малюнків «Я маю право!».

№5 (138), травень 2018

Рубрика: Актуальна тема. Стаття «Толерантність – ціннісна складова полікультурної компетентності учня» (Ірина Захарченко, учитель). Особливістю XXI століття є тенденція до формування полікультурного простору в умовах глобалізаційно-інформаційних змін суспільства. Провідною ідеєю до визначення сутності толерантності, як базового поняття полікультурного виховання, є те, що ціннісні установки необхідно не лише набувати, але й уміти їх реалізовувати у конкретній проблемній ситуації.

Рубрика: Моніторинг. Стаття «Кібербулінг. Що про це знають школярі» (Галина Браткова, методист СОІППО). Навчально-методичним відділом

моніторингу якості освіти та зовнішнього незалежного оцінювання Сумського ОІППО у березні 2018 року було проведено моніторингове дослідження обізнаності учнів щодо проблеми кібербулінгу.

Рубрика: Патріотичне виховання. Стаття «Краєзнавство – елемент сучасної освіти» (Олена Третякова, методист СОІППО). Вивчення історії рідного краю закладає надійні основи моральних почуттів, гуманізму, милосердя, сприяє патріотичному вихованню, розширює кругозір і розвиває пізнавальні інтереси учнів, долучає їх до творчої діяльності.

№6 (139), червень 2018

Рубрика: Відгомін свята. Стаття «День науки відзначили в новому форматі» (Ірина Панасенко, журналіст). Науковці Сумщини своє свято відзначили по-новому. Вперше відбувся Фестиваль науки, під час якого всі побачили не тільки шановних докторів наук, кандидатів та наукових співробітників, а й ознайомилися із досягненнями сумської науки.

Рубрика: Актуальна тема. Стаття «Особливості роботи з обдарованою учнівською молоддю» (Олександра Каленик, методист СОІППО). За умов модернізації системи освіти, підвищення ролі творчої особистості значну увагу приділено роботі з творчо обдарованими дітьми. Сучасна система освіти має забезпечити умови для всебічного розкриття потенціалу обдарованої особистості.

Рубрика: Актуально. Стаття «Зміни у порядку виїзду дітей за кордон». Сучасні діти не тільки відпочивають з батьками за кордоном, а й навчаються, отримують мовну практику в різних школах. Наразі є актуальним питання: що змінилося у правилах виїзду дітей за кордон у зв'язку з нововведеннями до низки законодавчих актів України.

№7 (140), липень 2018

Рубрика: Нова українська школа. Стаття «Методичні рекомендації «Нова українська школа»: реалії та перспективи» (Зоя Декунова, Алла Лавська, методисти СОІППО). Відповідно до вимог Концепції Нової української школи одним з ефективних шляхів оновлення змісту і методів

навчання в сучасній школі є інтеграція, під якою мають на увазі процес зближення і поєднання різних навчальних предметів.

Рубрика: Актуальна тема. Стаття «Ціннісні орієнтації сучасної молоді» (Олександра Каленик, методист СОШПО). За останні десятиріччя у світі набула особливої актуальності проблема цінностей і ціннісних орієнтацій. Ці поняття стали об'єктом дослідження багатьох наук, зокрема філософії, психології, соціології, що говорить про їхню складність та багатоплановість.

№8 (141), серпень 2018

Рубрика: Учителі – захисники Вітчизни. Статті «Я усвідомлюю, що захист своєї Вітчизни – це почесний обов'язок кожного громадянина...», «Серце бажало захистити юнь».

Рубрика: Правова освіта. Стаття «Проблема булінгу – у фокусі уваги юстиції». (Ірина Свистун, керівник управління юстиції). Сьогодні у фокусі уваги юстиції проблема, що існує у дитячому середовищі – булінг, що означає цькування, психологічне і фізичне приниження і навіть знущання.

Рубрика: Методична робота. Стаття «Роль візуальних джерел у формуванні інформаційної компетентності учнів на уроках історії» (Олена Третьякова, методист СОШПО). Система загальної середньої освіти має закласти основи інформаційної компетентності особистості, допомогти учневі оволодіти способами збирання та нагромадження інформації, а також технологією її осмислення, обробки, практичного застосування.

№9 (142), вересень 2018

Рубрика: Результат. Стаття «ЗНО-2018: Сумська область у всеукраїнському рейтингу» (Олена Остапенко, методист СОШПО). Аналізуючи результати ЗНО-2018, можна побачити, що з року в рік Сумська область показує стабільний результат, перебуваючи в п'ятірці регіонів-лідерів, перед нами м. Київ, Львівська та Тернопільська області, що говорить про ефективність системи освіти у нашому регіоні.

Рубрика: Дошкілля. Стаття «Розвинена особистість дошкільника як гарант готовності до Нової української школи» (Лариса Міщенко, методист

СОППО). Забезпеченню своєчасного і повноцінного розвитку дитячої особистості з перших років життя сприяє впровадження в педагогічний процес закладів дошкільної освіти сучасних експериментально апробованих освітніх технологій.

Рубрика: Інновації. Стаття «Використання соціальних мереж у навчальному процесі: за і проти» (Оксана Подліняєва, методист СОППО). Соціальні мережі – невід’ємна частина життя підлітків-учнів. Маючи чіткий алгоритм використання соціальних медіа на уроці, можна зробити його максимально цікавим для учнів, які не уявляють життя без спілкування в мережі Інтернет.

Рубрика: Учителі – захисники Вітчизни. Статті про учителів, які стали стали на захист Вітчизни.

Рубрика: Екологічне виховання. Стаття «Народе України, великий ліс звертається до тебе!» (Юлія Ніштенко, Дарина Шульга, Олександр Зайченко, Єгор Чеботарьов, Олександр Коритник, школярі).

№10 (143), жовтень 2018

Рубрика: Турніри. Стаття «Змагаються юні економісти Сумщини» (Володимир Попов, методист СОППО). Восьмий рік поспіль на базі навчально-наукового інституту бізнес-технологій «УАБС» Сумського державного університету проведено обласний турнір юних економістів.

Стаття «Яскраві виступи, відмінні знання з медіаграмотності та медіабезпеки» (Любов Шерстюк, методист СІППО). Обласний турнір юних журналістів, який знову у стінах Сумської гімназії №1 зібрав 11 команд.

Рубрика: Конкурс. Стаття «Прийти до дітей і сказати: «Дитино, вчи державну мову...» (Любов Шерстюк, методист СОППО). Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика стартує на Сумщині.

№11-12 (144-145), листопад-грудень 2018

Рубрика: Інклюзивна освіта. Стаття «У знаннях – сила» (Світлана Яцура, учитель). Сумський центр соціально-психологічної реабілітації дітей області – заклад соціального захисту дітей віком від 3 до 18 років, які опинились у

складних життєвих обставинах, створений для надання їм комплексної соціальної, психологічної, педагогічної, медичної, правової та інших видів допомоги.

Рубрика: Правова освіта. Стаття «Дитина має право на безпечне освітнє середовище» (Ірина Свистун, керівник управління юстиції). Міністерство юстиції разом з громадськістю та батьківською спільнотою багато зробили для того, щоб винести питання протидії булінгу на рівень державного сприйняття і розуміння.

Рубрика: Конкурси. Стаття «Стартував обласний конкурс шкільних видань» (Катерина Шестак, студентка СумДУ). Шкільні газети – це не тільки перша проба пера, коли хочеться поділитися з усім білим світом своїми почуттями і враженнями, це ще й пульс шкільного життя, що вирує і стрімко кличе у майбуття. Цікаву ідею буде реалізовано на Сумщині – конкурс шкільних медіа.

«Яскраві кольори свята». Дитячі таланти Сумщини знову засяяли новими барвами на просторі обласного фестивалю «Різдвяний передзвін».

Розглянуті нами 24 випуски газет за два роки дають достатню базу для загальних висновків по визначенню контенту газети «Педагогічна трибуна».

2.2. Особливості тем та жанрового викладу матеріалів на сторінках газети «Педагогічна трибуна».

Обсяг і зміст проаналізованого нами матеріалу дозволяє визначити тематичну спрямованість газети «Педагогічна трибуна». Переважну більшість матеріалів складають матеріали на тему педагогіки та освіти. Тема педагогічного досвіду учителів з різних шкільних дисциплін; розповіді про новації в освіті; поради щодо збереження здоров'я школярів; інноваційні технології на уроках; творчість педагогів; офіційні матеріали (накази та розпорядження Департаменту освіти та науки Сумської обласної державної адміністрації); новини спорту – це далеко не повний перелік тем матеріалів,

що друкувалися на сторінках газети «Педагогічна трибуна» і складають її змістове наповнення.

Контент газети визначає актуальність тих чи інших подій. Якщо аналізуємо номер газети за березень-квітень, там традиційно, що помітно і в 2017, і в 2018 році, розміщено підсумки олімпіадних змагань школярів області. Аналізуючи номери за вересень, відзначаємо, що на шпальтах розміщено матеріали про початок навчального року.

Так само системно розміщуються матеріали про підготовку до зовнішнього незалежного оцінювання (січень – квітень), у тому числі графіки проведення ЗНО, рекомендації щодо процедури реєстрації та проведення зовнішнього незалежного оцінювання.

Розглядаючи проаналізовані номери газети «Педагогічна трибуна» звертаємо увагу на постійні рубрики часопису. Серед таких: «Новини СОІППО», «Панорама освітянських новин», «Інновації», «Офіційно», «Нова українська школа», «Актуально», «Адреси досвіду», «З досвіду роботи», «Форум», «Методична робота», «Медіаграмотність», «Світ інформаційних технологій», «Наші успіхи і перемоги», «Патріотичне виховання», «Слово про колегу», «Ювілей», «Результат», «Газета в газеті», «Скарбниця здоров'я», «Поради батькам», «Дошкілля», «Обдаровані діти», «Творчість юних», «Спорт», «Творчість наших колег».

Як і всі видання, газета «Педагогічна трибуна» реагує на виклики сучасності, щоб бути актуальною, а, значить, затребуваною. В останні роки на шпальтах газети з'явилися цілісні добірки матеріалів про учителів, які стали на захист Вітчизни, виконуючи свій конституційний обов'язок. Тема пошанування захисників Вітчизни тривалий час не сходить зі сторінок педагогічно-освітянської газети. Підготовка матеріалів на цю тему згуртувала й авторський колектив, про своїх колег готували розповіді директори навчальних закладів, учителі, школярі і студенти з усіх куточків Сумської області, поза увагою не залишився жоден захисник Вітчизни-педагог.

Назви рубрик розкривають тематичну спрямованість матеріалів, які, відповідно, можемо поділити на дві групи – інформативні та фахові. До перших віднесемо ті матеріали, які повідомляють про події чи факти: участь у виставках та форумах; упровадження нових дисциплін; розбудова концепції «Нова українська школа»; проведення заходів освітнього та мистецького рівнів; проведення олімпіад.

Водночас, виділяємо й матеріали для фахівців – учителів, науковців, керівників навчальних закладів. Вони традиційно друкуються під рубриками: «Методична робота», «Правова освіта», «Я маю право!», «Адреси досвіду», «Світ інформаційних технологій», «Медіаграмотність», «Скарбниця здоров'я». Вивчаючи зміст матеріалів, надрукованих під цими рубриками, можемо зазначити, що вони будуть цікавими й пересічному читачеві, адже видання носить більше інформаційний, а не науковий характер, матеріали на актуальні теми написані доступною мовою.

Систематично й системно у газеті розкривається тема здоров'я школярів, адже вона – серед найактуальніших, зважаючи на демографічну ситуацію та здоров'я підростаючого покоління. Матеріали на цю тему написані фахово, даються цінні поради, які будуть однаково корисні для використання і вчителями, і батьками, і школярами.

Матеріали про інформаційно-комунікаційні технології, які також постійно присутні на сторінках видання, можуть з легкістю читати і сприймати не тільки учителі, а й широкий загаль читачів, яким цікава ця тема. Зрозумілою мовою, з прикладами, з акцентами на основне, фахівці пояснюють складні явища в інформаційних технологіях.

Так само нові теми – «Медіаграмотність» та «Медіаосвіта» – розкриваються на сторінках газети «Педагогічна трибуна» для учителів, учнів, студентів, батьків. Матеріали про те, як бути грамотним споживачем інформації, володіти навичками визначення достовірної інформації, почуватися упевненим в сучасному інформаційному просторі, корисні усім категоріям читачів. Кваліфіковані поради, конкретні приклади та аналіз

проблемних ситуацій допомагають читачам зорієнтуватися у непростому інформаційному світі.

Ще одна тема, винесена на широкий загал, – протидія булінгу. Явище, яке дуже довго замовчували, озвучили на рівні держави. Газета «Педагогічна трибуна» активно друкувала матеріали педагогів, правників, зокрема, представників територіального управління юстиції, які фахово розповідали про відповідальність за булінг дітей, батьків, керівників шкіл. Якісні матеріали чітко інформували про правову основу протидії булінгу.

Отже, така універсальність у розкритті тем сприяє розширенню читацької аудиторії, що зміцнює позиції самого видання, утворює позитивний імідж засновника (Комунальний заклад Сумської обласної ради Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти) та підтримує розвиток освітньої галузі Сумщини загалом.

Видання – газета «Педагогічна трибуна» – виконує свою роль інформування і просвітництва, забезпечує комунікацію між суб'єктами освітнього процесу.

ВИСНОВКИ

Освітня галузь, яка відповідає за формування людини-громадянина, висококласного фахівця, безпосередньо своєю діяльністю впливає на майбутнє країни, на всіх етапах свого розвитку потребувала інформаційної підтримки і супроводу. Цю важливу роль на себе взяли газети і журнали, а в останні десятиріччя додалися ще й Інтернет-видання – усі вони є невід’ємною частиною процесів, що відбуваються в сучасній освіті. Упродовж століть педагогічна преса була активним учасником освітніх процесів, у центрі яких – учитель, його фаховий рівень і здатність швидко реагувати на інновації.

Крім того, життєдіяльність галузі освіти викликає інтерес у всього суспільства, адже вона формує не тільки сьогоденну людину, а й визначає майбутнє країни. Отже, видання, які пишуть про освіту, завжди будуть викликати зацікавленість у читачів.

Аналізуючи видання педагогічно-освітнього спрямування за своїм змістовим наповненням, ми відзначили, що вони бувають загально-інформаційними та фаховими. Проте, сучасність вимагає поєднувати формати подачі матеріалів, щоб якомога більше розширити читацьку аудиторію.

Розглядаючи контент газети «Педагогічна трибуна» – обласного педагогічно-освітнього видання, фактичного єдиного в інформаційному просторі такого формату і наповнення, ми проаналізували 24 випуски часопису за 2017-2018 рік.

Ретельний аналіз змістового наповнення газети освітян Сумщини дозволяє зробити такі висновки – на сторінках видання вмотивовано поєднуються матеріали фахового та загально-інформаційного характеру.

Логічно обґрунтованими і змістовно наповненими є рубрики: «Новини СОШПО», «Панорама освітніх новин», «Інновації», «Офіційно», «Нова українська школа», «Наука і практика», «Перспективи», «Актуально», «Важлива тема», «Адреси досвіду», «З досвіду роботи», «Моніторинг»,

«Форум», «Методична робота», «Медіаграмотність», «Світ інформаційних технологій», «Наші успіхи і перемоги», «Патріотичне виховання», «Слово про колегу», «Ювілей», «Результат», «Газета в газеті», «Скарбниця здоров'я», «Поради батькам», «Дошкілля», «Обдаровані діти», «Творчість юних», «Спорт», «Творчість наших колег», «Календар».

Вони й розкривають основні теми, які й визначають контент газети, стосуються життєдіяльності галузі освіти: новини із навчальних закладів; управлінські рішення щодо навчального процесу; упровадження концепції Нової української школи; робота з обдарованими дітьми; кращий учительський та педагогічний досвід; діяльність системи дошкільної освіти; поєднання науки і практики в освітніх закладах; медіаграмотність педагогів та учнів; протидія булінгу в освітньому середовищі; кращі практики виховної роботи; виховання патріотизму; турбота про здоров'я школярів; історії успіху як педагогів, так і навчальних закладів; видатні особистості в освіті області; перемоги школярів у навчанні, спорті, творчості.

Аналізуючи контент газети «Педагогічна трибуна» ми звернули увагу на відсутність на шпальтах видання критичних матеріалів, що можна пояснити хіба що періодичністю виходу – раз на місяць – цього часопису.

Загалом, газета «Педагогічна трибуна» є змістовним і цікавим засобом масової інформації, невід'ємною частиною освітянської галузі Сумщини, яка наповнена щоденними подіями, освітянами і має широкі перспективи розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вайменберг З. Новинна журналістика: стандартні якості журналістської практики: Навч. посіб./ З. Вайменберг / К.: 2004. – 261 с. 9.
2. Гетьманець М.Ф., Михайлин І. Л. Сучасний словник літератури і журналістики. – Х.: Прапор – 2009. – 384 с.
3. Зайченко І. Ідея української національної школи в пресі другої половини ХІХ – початку ХХ століття / І. Зайченко // Історико-педагогічний альманах. – К. : [б. в.], 2006. – Вип. 2. – С. 30–34.
4. Закон України «Про інформацію». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
5. Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні». – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2782-12>
6. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості : Підручник. 2-ге вид. / Здоровега В. Й. – Львів, 2004. – 268 с. 9.
7. Карпенко В. А. Основи професійної комунікації / Карпенко В. – К. : Нора-прінт, 2002. - 348с.
8. Коноваленко Ю.В. Розширення педагогічного медіапростору структурами масової комунікації, як альтернативна відповідь освітянської галузі на виклики часу в другому десятилітті ХХІ століття. / Юрій Коноваленко // Педагогіка і психологія. Вісн. національної академії педагогічних наук України. – 2015. – №3. – С.37–43.
9. Коноваленко Ю.В. Роль педагогічної періодики у поширенні зарубіжного досвіду підготовки майбутнього вчителя / Юрій Коноваленко // Вісник Інституту розвитку дитини НПУ імені М.П. Драгоманова. – Київ, 2014.
10. Коноваленко Ю.В. Статусні трансформації педагогічної періодики в перебудовний період 1985–1991 рр.. / Юрій Коноваленко // Гуманітарний вісн. ДВНЗ «Переяслав–Хмельницький державний педагогічний університет імені

Григорія Сковороди» – 2014. – Вип. 31, дод. 4, т. 1(9) : Темат. вип. : Міжнародні Челпанівські психологічні читання. – Київ : Гнозис, 2014.

11. Лесин В.М. Пулинець О. С. Словник літературознавчих термінів. Вид. 3-е доп. і поліпш. – К.: Радянська школа, 1971. – 380 с.

12. Лобода С.М. Педагогічна творчість учителя на шпальтах вітчизняної преси ХХ століття: протистояння ідей : [моногр.] / С. М. Лобода ; Держ. закл. «Луган. нац. ун-т імені Тараса Шевченка». – Луганськ : вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2010. – 504 с.

13. Михайлин І.Л. Основи журналістики: Підручник / Михайлин І. Л. – К. : ЦУЛ, 2002. – 284 с 175.

14. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>

15. Пугач А. До питання методології дослідження періодичної преси / А.В. Пугач// Збірник наукових праць «Педагогічні науки». Вип. 49. – Херсон : ХДУ, 2005. – С. 110–115.

16. Різун В.В. Методи соціально-комунікаційних досліджень / В.В. Різун, Т. В. Скотникова // Наукові записки Інституту журналістики. – 2013. – Т. 52. – С. 49-53. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2013_52_8

17. Сучасні комунікативні технології: теорія, практика, українські реалії: матеріали II міжнар. наук.- прак. конф., 22 квітня 2009р. – К., – 317 с.

18. Українська журналістика: історичні традиції та перспективи розвитку: Матеріали студентської наукової конференції. Інститут масової комунікації при Київському національному університеті ім. Т. Шевченка; за ред. О. Г. Мукомели. – К., 2007. – 76 с.

19. Шаповал Ю. Г. Національна журналістика: наукові праці. / Ю.Г. Шаповал/ Л., 2006. – 688 с.

20. <https://www.vostok.dp.ua/ukr/infa1/glossary/content/> контент – звернення з екрана.